

Remissvar över Ds 2024:30 - En lag om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas

Fortes uppdrag är att främja och stödja grundforskning och behovsstyrd forskning på arbetslivsområdet samt inom social- och folkhälsovetenskap. Utifrån myndighetens uppdrag som forskningsfinansiär har Forte inga synpunkter på utredningens författningsförslag. Forte vill dock framhålla vikten av att insatser från socialtjänsten grundas på vetenskap och beprövad erfarenhet. Nedan följer några övergripande kommentarer.

Tidiga insatser behövs ofta för att bryta en negativ utveckling hos barn och ungdomar. Förutsättningarna för att insatserna ska få önskad effekt ökar i regel om de bygger på samtycke och motivation och det finns en risk för att tvångsåtgärder kan inverka negativt på utfallet.

Den senaste tiden har ett antal initiativ tagits i syfte att minska kriminaliteten bland barn och unga. Här kan särskilt nämnas den nya lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete och det förslag på tillägg till nya socialtjänstlagen som föreslår att socialnämnden ska ges ett särskilt ansvar för att aktivt förebygga och motverka kriminalitet bland unga (dnr S2023/03181). Under 2024 kom även den nya samverkansstrukturen för ett sammanhållet arbete med barn och unga som riskerar att begå eller begår grova brott, det s.k. Bob-samarbetet, på plats. Syftet med den nya strukturen är att förstärka och effektivisera arbetet med att motverka att barn och unga hamnar i grov kriminalitet genom konkreta åtgärder och insatser. Nödvändigheten av utredningens förslag kan därför vara svår att bedöma fullt ut innan effekten av de ovan nämnda initiativen har utvärderats. Om förslagen i promemorian genomförs bör satsningar på att utvärdera reformen initieras.

I detta ärende har generaldirektör Jonas Björck fattat beslut efter föredragning av avdelningschef Mats Nilsson och i samråd med forskningssekreterare Isabelle Monell.

Jonas Björck
Generaldirektör